

Osudové rány Gabriely Vránové: Syna si vymodlila, film ji pak krutě odepsal

https://medium.seznam.cz/clanek/charlie-novak-osudove-rany-gabriely-vranove-syna-si-vymodlila-film-ji-pak-krute-odepsal-262053#utm_content=ribbonnews&utm_term=vr%C3%A1nov%C3%A1%20gabriela&utm_medium=hit&utm_source=search.seznam.cz

[Charlie Novák](#)

Médium.cz je otevřená blogovací platforma, kde mohou lidé svobodně publikovat své texty a videa. Nejde o postoje Seznam.cz ani žádné z jeho redakcí.

Foto: Česká televize/se souhlasem

9. 4. 2026, 15:01

Na obrazovce ztvárnila naivní manželky i labilní učitelku Hajskou. Skutečné drama však prožívala v soukromí, kde se vyrovnávala s koncem kariéry a bojem s neúprosnou diagnózou.

Narodila se 27. července 1939 v Novém Městě nad Váhom do učitelské rodiny. Její otec, Jaroslav Verián Vrána, působil jako středoškolský profesor a byl autorem křesťansky orientovaných veršů. Právě u něj lze hledat prvotní impulzy k její celoživotní lásce k poezii a literatuře. Po vyhlášení Slovenského štátu se rodina přestěhovala do Brna, kde Vránová prožila dětství a dospívání. V roce 1960 zde absolvovala herectví na Janáčkově akademii múzických umění.

Foto: Česká televize/se souhlasem

V komedii „Hledá se táta!“ (1961) se Gabriela Vránová objevila v jedné ze svých prvních filmových rolí.

Svoji profesionální dráhu zahájila ve Státním divadle v Ostravě. Po dvou sezonách na moravské scéně se v roce 1962 stala členkou souboru Divadla na Vinohradech v Praze, kterému zůstala věrná po většinu své kariéry. Herecká kolegyně Daniela Kolářová o ní řekla: „Gábina byla srdcem i tělem herečka, vlastně tu roli herečky hrála i v civilním životě svým způsobem. Byla absolutně oddaná divadlu.“

Cesta k velkým dramatickým postavám

Na prknech Divadla na Vinohradech vytvořila Gabriela Vránová desítky postav, které se zapsaly do historie této scény. Mezi její nejvýraznější výkony patřila Nora či Antigona, avšak jejím uměleckým vrcholem se stala Maryša (1972) v režii Františka Štěpánka. Právě k této postavě měla nejhlubší vztah a považovala ji za svou vůbec nejdražší roli.

Foto: Česká televize/se souhlasem

Ve slavném seriálu „Sňatky z rozumu“ (1968) vytvořila Gabriela Vránová výraznou dvojici po boku Vladimíra Ráže.

Vránová si však cenila i rolí, které nedostaly tolik prostoru. Razila teorii, že i menší úloha může diváka buď zaujmout, nebo otrávit, a proto ke každé z nich přistupovala s maximálním nasazením. Svůj pohled na herectví shrnula slovy: „Snění patří k mému životu a k mé profesi, bez něho by herec nebyl hercem, byl by jenom pouhým interpretem, a to je málo.“ Tento vnitřní svět se pak snažila vložit do každé věty, kterou na jevišti pronesla.

Televizní popularita a rozmanitost charakterů

Televizní diváci si Gabrielu Vránovou spojují především s postavou Aničky Čihákové v seriálu Chalupáři z roku 1975. V tomto projektu, který se natáčel v obci Višňová, ztvárnila manželku sukničkářského autobusáka v podání Vladimíra Menšíka. Herečka s odstupem vzpomínala: „Byla jsem taková ušlápnutá, ale v civilu jsem byla spíše jako ta druhá seriálová poloha, kdy se Anička promění v suverénní ženu“. Tato role jí přinesla obrovskou popularitu, přestože byla jen zlomkem jejího skutečného rejstříku.

Foto: Česká televize/se souhlasem

V seriálu „Chalupáři“ (1975) záhila vedle Josefa Kemra, Josefa Větrovce či Václava Sloupa.

Vránová v rozhovorech zdůrazňovala, že postava Aničky prochází zásadním vývojem – zatímco v prvních dílech je tichá a submisivní, později dochází k její emancipaci. Natáčení ve fiktivní Třešňové bylo provázeno neustálými improvizacemi Vladimíra Menšíka, na které musela pohotově reagovat, aby udržela věrohodnost vztahu Čihákových. Aby její projev nepůsobil uměle, sledovala gesta i mluvu venkovských žen. Její výkon byl tak přesvědčivý, že ji lidé na ulici i po letech oslovovali jako paní Čihákovou.

Psychologický portrét učitelky Hedviky Hajské

V roce 1984 vstoupila Gabriela Vránová do povědomí diváků rolí učitelky Hedviky Hajské v seriálu *My všichni školou povinní*. Tato postava se stala jednou z nejdiskutovanějších v její kariéře. Vránová v ní vykreslila obraz ženy, která pod nánosem pedantství a přísnosti skrývá vnitřní nenaplnění a psychickou labilitu. Hedvika Hajská nebyla prvoplánově negativní postavou, ale spíše obětí vlastních ambicí a neschopnosti najít rovnováhu mezi profesním drilem a emocemi.

Foto: Česká televize/se souhlasem

Kvůli roli učitelky Hajské musela čelit i kritickým reakcím a komentářům diváků.

Herečka do role vložila značnou míru autenticity, zejména v pasážích, kde její postava podléhá hysterii nebo se hrouť pod tlakem okolí. Diváci sledovali postupný rozklad osobnosti učitelky, která své frustrace nevědomky přenášela na žáky i na svého syna. Vránová dokázala zahrát klid před bouří i následné výbuchy tak přesvědčivě, že se s ní postava Hajské v očích veřejnosti spojila. Sama na tuto roli vzpomínala jako na mimořádně náročnou disciplínu, která vyžadovala přesné dávkování emocí, aby postava nepůsobila jako karikatura, ale jako trpící bytost. Tato práce jí umožnila ukázat, kam až může vést absence sebereflexe v pedagogické profesi.

Kromě ikonických seriálů si zahrála první ženu vlastence Borna v historické sáze Sňatky z rozumu nebo slečnu Betty v F. L. Věkovi. Na filmovém plátně se objevila například ve snímcích „Hledá se táta!“, „Poklad byzantského kupce“ či v komedii „Jak vytrhnout velrybě stoličku“. V pozdějších letech se však z filmových pláten postupně vytrácela a výraznějších hereckých příležitostí před kamerou již dostávala poskrovnu.

Foto: Česká televize/se souhlasem

Gabriela Vránová patřila k dvorním herečkám režiséra Františka Filipa, který ji obsadil do mnoha úspěšných televizních filmů i seriálů.

Fenomén rozhlasového mikrofonu a dabing

Jestliže na divadelních prknech a před kamerou zářila svým zjevem, rozhlas jí otevřel prostor pro mistrovskou práci s jejím specificky zabarveným hlasem. Gabriela Vránová patřila k nejobsazovanějším rozhlasovým herečkám své generace. Její projev byl charakteristický dokonalou artikulací a schopností vyjádřit psychologické pochody postavy pouze pomocí intonace. V rozhlasovém archivu jsou uloženy stovky hodin jejích výkonů, od pohádkových bytostí až po složité dramatické postavy. Za své rozhlasové herectví získala cenu „Prix Bohemia“. Rozhlas pro ni byl místem, kde mohla naplno uplatnit svou lásku k mateřštině a kultivovanému projevu.

Stejně významná byla i její činnost v dabingu. Svůj hlas propůjčila mnoha světovým hvězdám, například Catherine Deneuve, a za své celoživotní mistrovství v tomto oboru získala Cenu Františka Filipovského. Nezapomenutelný výkon podala také v titulní roli detektivního seriálu Slečna Marplová, kde hlavní postavě vtiskla potřebný šarm i břitký úsudek. Posлуhači znali její hlas také z mnoha literárních pásem a čtení na pokračování, kde interpretovala náročné básnické texty.

Foto: Česká televize/se souhlasem

Gabriela Vránová na snímku z roku 1977.

Formování budoucích herců na konzervatoři

Významná část profesního života Gabriely Vránové se odehrávala v učebnách Pražské konzervatoře, kde od roku 1974 působila jako profesorka herectví. Její vliv byl pro generace studentů zásadní, protože se nesnažila o pouhou technickou drezuru, ale o předání hluboké úcty k mluvenému slovu. Mezi její žáky patřily osobnosti jako Vladimír Dlouhý nebo Zlata Adamovská. Právě u Adamovské lze vysledovat školu Vránové v precizní práci s hlasem a schopnosti udržet si civilní projev i v náročných situacích.

Vránová své studenty vedla k tomu, aby textu rozuměli a aby každé slovo na jevišti mělo svůj význam. Její pedagogická práce byla založena na dialogu a individuálním přístupu, přičemž studentům vštěpovala, že herectví je službou postavě a autorovi. Její vztah k poezii nebyl jen literárním zájmem, ale nástrojem ke kultivaci duše. Za svou dlouholetou práci v oblasti uměleckého přednesu získala „Křišťálovou růži“. Sama se literárně realizovala v knize fejetonů „Magnetický vítr“, kde ukázala svůj cit pro detail a pozorování každodenního života.

Foto: Česká televize/se souhlasem

S Vladimírem Dlouhým v televizním snímku „A zlehka zazvoní“ (1982).

Osudové setkání a racionální volba otce

Osobní život Gabriely Vránové byl padesát let spojen s Jiřím Kepkou, profesorem matematiky. Jejich seznámení proběhlo za okolností, které si herečka uchovala v živé paměti – potkali se na Silvestra v době, kdy se cítila osamělá. Její kolega Jaroslav Kepka ji tehdy vzal ke své rodině, kde budoucího manžela poprvé spatřila. Svatba se konala v roce 1968, kdy bylo herečce osmadvacet let.

O svém rozhodnutí provdat se za Jiřího Kepku mluvila v rozhovoru krátce před smrtí překvapivě otevřeně. Přiznala, že si ho nejprve vybrala jako ideálního otce pro své dítě, neboť si přála, aby jej vychovával někdo s jeho nadhledem, intelektem a charakterem. Skutečně se do něj zamilovala až později. Tento hluboký vztah přetrval až do konce jejího života.

Foto: Česká televize/Ondřej Kepka/se souhlasem

Její výjimečný hlas našel uplatnění především v uměleckém přednesu a poezii.

Rok po svatbě se jim narodil syn Ondřej. Herečka se netajila pýchou na to, jak se jim syn „vydařil“, a udržovali spolu velmi vřelý vztah. Přesto v sobě nesla jednu celoživotní lítost – toužila ještě po dceři. Manžel ji však přesvědčil, že při náročné profesi by další dítě bylo příliš zatěžující, a prosil ji, aby „nebláznila“. Herečku do konce života mrzelo, že si svou touhu neprosadila, ačkoliv jeho rozhodnutí nakonec přijala.

Emoční spolupráce se synem

Osud jim dopřál mnoho společných profesních zážitků. Matka se synem se několikrát sešli přímo jako herečtí kolegové, ale také v situacích, kdy Ondřej Kepka svou matku režíroval. V takových chvílích šly rodinné vazby stranou a na place jí musel říkat „Gábi“. Sám Kepka potvrdil, že jejich spolupráce nebyla žádná selanka. Oba byli k práci velmi kritičtí a během zkoušek si otevřeně vyříkávali, co se režisérovi nezamlouvá. Gabriela Vránová byla v těchto diskusích vášnivým oponentem, přesto vždy dokázali dospět k přínosnému kompromisu.

Foto: Česká televize/Ondřej Kepka/se souhlasem

Gabriela Vránová si uchovala svou přirozenou noblesu až do posledních dní.

Konec vinohradské éry a poslední léta

Vztah Gabriely Vránové k Divadlu na Vinohradech trval dvaadváct let. Pro herečku, která byla s touto scénou srostlá od mládí, se stal rok 2004 momentem profesního otřesu – tehdejší vedení jí totiž neprodloužilo pracovní smlouvu. Situaci však komentovala s nadhledem: „Vzala jsem to s grácií, bez zatrpklosti, jako úradek osudu.“ Na svou domovskou scénu nezanevřela a mezi lety 2012 a 2016 se vrátila jako host v inscenaci „To byla moje písnička!“

V závěru života bojovala s vážnými zdravotními problémy. Poté, co v roce 2017 podstoupila operaci nádoru tlustého střeva, se snažila znovu nabrat sílu, nemoc však byla silnější. Gabriela Vránová zemřela v Praze 16. června 2018 ve věku 78 let na selhání ledvin.

Její syn Ondřej Kepka následně připravil k vydání knihu jejích nepublikovaných textů a veršů. Tímto krokem symbolicky završil matčinu životní cestu, která byla od počátku lemována hlubokým vztahem ke slovu. Gabriela Vránová zanechala v české kultuře nesmazatelnou stopu jako osobnost, která herectví vnímala jako celoživotní poslání a službu literatuře.